

บทสรุปผู้บริหาร

มหาวิทยาลัยธรรมศาสตร์ก่อตั้งขึ้นเมื่อวันที่ 27 มิถุนายน พ.ศ. 2477 ในนามของ “มหาวิทยาลัยธรรมศาสตร์และการเมือง” เป็นมหาวิทยาลัยประเภทลาดวิชาแห่งแรกในประเทศไทย ตามพระราชบัญญัติมหาวิทยาลัยธรรมศาสตร์และการเมือง พ.ศ. 2476 เปิดทำการสอนนักศึกษาในระดับปริญญาตรี ผู้สำเร็จการศึกษาจะได้รับปริญญาธรรมศาสตร์บัณฑิต ในปี พ.ศ. 2492 ได้มีการพัฒนาและปรับปรุงหลักสูตรโดยเพิ่มหลักสูตรเนื้อหาวิชาที่ชัดเจนและแยกเป็น 4 คณะ ได้แก่ คณะนิติศาสตร์ คณะพาณิชยศาสตร์และการบัญชี คณะรัฐศาสตร์ และคณะเศรษฐศาสตร์ ต่อมาในปี พ.ศ.2495 ได้มีการเปลี่ยนชื่อมหาวิทยาลัยเป็น “มหาวิทยาลัยธรรมศาสตร์” รวมทั้งยกเลิกการให้ปริญญาธรรมศาสตร์บัณฑิต ปัจจุบันดำเนินการตามพระราชบัญญัติมหาวิทยาลัยธรรมศาสตร์ พ.ศ. 2531

มหาวิทยาลัยธรรมศาสตร์กำหนดวิสัยทัศน์ว่า “มหาวิทยาลัยธรรมศาสตร์เป็นสถาบันวิชาการชั้นนำของประเทศในระดับนานาชาติ มีความเป็นเลิศในการผลิตบัณฑิต การสร้างองค์ความรู้ และการแก้ปัญหาของประเทศ”

ในปัจจุบัน โครงสร้างองค์กรประกอบด้วย คณะหรือหน่วยงานที่ทำหน้าที่จัดการเรียนการสอน 23 หน่วยงาน สถาบันวิจัย 3 หน่วยงาน สำนัก/สถาบันที่ทำหน้าที่บริหารวิชาการและบริการการศึกษา 6 หน่วยงาน หน่วยงานที่ทำหน้าที่บริหารงานกลาง 13 หน่วยงาน หน่วยงานที่ทำหน้าที่อื่นๆ 9 หน่วยงาน ในศูนย์การศึกษาต่างๆ ประกอบด้วย มธ. ท่าพระจันทร์ ศูนย์รังสิต ศูนย์ลำปาง และศูนย์พัทยา โดยอยู่บนพื้นฐานของการปลูกฝังจิตวิญญาณความเป็นธรรมศาสตร์ให้กับนักศึกษาที่ศึกษาอยู่ในทุกศูนย์ การศึกษาโดยยังคงมุ่งมั่นที่จะรักษาไว้ซึ่งปณิธานและปรัชญาแต่ดั้งเดิมของมหาวิทยาลัยที่มุ่งสร้างบัณฑิตที่ไม่เห็นแก่ตัว มีจริยธรรม รักความถูกต้องออกมารับใช้สังคม ชาวธรรมศาสตร์ทุกคนไม่ว่าจะเรียนคณะไหน จะอยู่วิทยาเขตใด จึงล้วนแล้วแต่ภาคภูมิใจที่ได้กล่าวว่า “ฉันรักธรรมศาสตร์ เพราะธรรมศาสตร์สอนให้ฉันรักประชาชน”

ในปีการศึกษา 2551 มหาวิทยาลัยจัดการเรียนการสอนรวม 221 โปรแกรม โดยแยกตามระดับการศึกษา เป็น 4 ระดับ คือ ระดับปริญญาตรีจำนวน 107 โปรแกรม (ร้อยละ 48.42) ระดับประกาศนียบัตรบัณฑิต จำนวน 7 โปรแกรม (ร้อยละ 3.17) ระดับปริญญาโท จำนวน 89 โปรแกรม (ร้อยละ 40.27) และระดับปริญญาเอก จำนวน 18 โปรแกรม (ร้อยละ 8.14) และมีนักศึกษาทุกชั้นปีรวมกันจำนวนทั้งสิ้น 28,336.5 คน แบ่งได้เป็นนักศึกษาระดับปริญญาตรี 22,967.5 คน (ร้อยละ 81.05) ระดับประกาศนียบัตรบัณฑิต 275 คน (ร้อยละ 0.97) ระดับปริญญาโท 4,824 คน (ร้อยละ 17.02) และระดับปริญญาเอก 270 คน (ร้อยละ 0.95)

มหาวิทยาลัยมีบุคลากรสายอาจารย์และสายสนับสนุนทั้งหมด 5,151.5 คน แบ่งเป็นบุคลากรของหน่วยงานจัดการเรียนการสอน จำนวน 2,878 คน (ร้อยละ 55.76) บุคลากรของหน่วยงานสนับสนุนการเรียนการสอน จำนวน 350.5 คน (ร้อยละ 6.79) และบุคลากรของหน่วยงานอื่นๆ จำนวน 1,933 คน (ร้อยละ 37.45) โดยในส่วนของบุคลากรของหน่วยงานจัดการเรียนการสอน สามารถแบ่งย่อยได้เป็นบุคลากรสาย ก จำนวน 1,637 คน (ร้อยละ 56.88) และบุคลากร สาย ข และ ค 1,243 คน (ร้อยละ 43.17)

1. คะแนนการประเมินคุณภาพ

องค์ประกอบ	ผลการประเมิน (ตามเกณฑ์ สกอ. 3 คะแนน)	
	คะแนน	คุณภาพ
1. ปรัชญา ปณิธาน วัตถุประสงค์ และแผนดำเนินการ	3.00	ดีมาก
2. การเรียนการสอน	2.08	ดี
3. กิจกรรมการพัฒนานิสิตนักศึกษา	2.00	พอใช้
4. การวิจัย	3.00	ดีมาก
5. การบริการทางวิชาการแก่สังคม	2.50	ดี
6. การทำนุบำรุงศิลปวัฒนธรรม	3.00	ดีมาก
7. การบริหารและการจัดการ	2.89	ดีมาก
8. การเงินและงบประมาณ	2.00	พอใช้
9. ระบบและกลไกการประกันคุณภาพ	2.67	ดีมาก
คะแนนการประเมินภาพรวม	2.51	ดีมาก

ผลการประเมินคุณภาพภายในระดับมหาวิทยาลัย

จากการประเมินคุณภาพภายในมหาวิทยาลัยธรรมศาสตร์ โดยมีข้อตกลงในการประเมินว่าเป็น การประเมินเฉพาะตัวบ่งชี้ของสำนักงานคณะกรรมการการอุดมศึกษา 41 ตัวบ่งชี้และ ประเมินเฉพาะเกณฑ์มาตรฐานตามเกณฑ์ของสำนักงานคณะกรรมการการอุดมศึกษา (คะแนนเต็ม 3 คะแนน) และการติดตามการดำเนินการตามข้อสังเกตและข้อเสนอแนะจากการประเมินคุณภาพระดับ มหาวิทยาลัย ปีการศึกษา 2550 สรุปผลการประเมินได้ดังนี้

2. การพัฒนาตามข้อเสนอแนะในปีที่ผ่านมา

2.1 การพัฒนาในระดับดีมาก ได้แก่

1. การพัฒนาปรับปรุงตามข้อเสนอแนะ
2. การเรียนการสอนที่เน้นผู้เรียนเป็นสำคัญ
3. การบริการห้องสมุด
4. ระบบสารสนเทศ
5. การประกันคุณภาพ

2.2 การพัฒนาในระดับดี ได้แก่

1. แผนยุทธศาสตร์
2. การวิจัย
3. การบริการวิชาการแก่สังคม
4. การจัดการงบประมาณ

3. ข้อสังเกตและข้อเสนอแนะ

นอกจากการให้ข้อสังเกตและข้อเสนอแนะในรายตัวบ่งชี้แล้ว คณะกรรมการประเมินคุณภาพได้ให้ข้อสังเกตและข้อเสนอแนะ เพื่อพัฒนามหาวิทยาลัยใน 3 ด้าน ดังนี้

3.1 ด้านการเรียนการสอน

1) สัดส่วนอาจารย์ต่อนักศึกษาไม่ได้มาตรฐานตามเกณฑ์ สกอ. ควรเพิ่มจำนวนอาจารย์ประจำ ด้วยวิธีการที่หลากหลาย และอาจจะจำกัดจำนวนรับของนักศึกษาบางหลักสูตร/โครงการที่รับนักศึกษาเกินความเหมาะสม

2) กำหนดเป้าหมายการรับนักศึกษาจำนวนสูงสุดที่เหมาะสม (Optimal number) เพื่อวางแผนการดำเนินงานที่เหมาะสมต่อไป

3) การใช้ e-learning และใช้เทคโนโลยีประกอบการเรียนการสอนยังมีน้อย ควรมีเป้าหมายการเพิ่มจำนวนวิชาที่ใช้ e-learning และใช้เทคโนโลยีประกอบการเรียนการสอนอย่างต่อเนื่องและมีนัยสำคัญ โดยมีการกำหนดเป้าหมายที่ชัดเจนและมีงบประมาณ ตลอดจนแรงจูงใจสนับสนุนอย่างพอเพียง

4) ควรดึงดูดนักศึกษาที่มีคุณภาพเข้ามาเรียน โดยมหาวิทยาลัยมีนโยบายเน้นคุณภาพมากกว่าปริมาณ และควรขยายโครงการขยายโอกาส เช่น โครงการนักศึกษาพิการ โครงการนักศึกษาเรียนดีจากชนบท/ เขตเมือง ให้มากขึ้น โดยนำงบประมาณที่ได้จากการเปิดสอนโครงการพิเศษมาสนับสนุน

5) ควรพัฒนาทักษะในการใช้ภาษาต่างประเทศมากกว่า 1 ภาษาและทักษะด้าน IT ให้กับนักศึกษา

3.2 ด้านการวิจัย

1) เพิ่มช่องทางการเผยแพร่บทความจากวิทยานิพนธ์ ผลงานทางวิชาการของอาจารย์ โดยจัดทำ E- journal ที่มี peer review ที่มีมาตรฐาน

2) พัฒนางานที่ปรึกษาและงานวิจัย/งานสร้างสรรค์ที่รับงานจากภายนอกให้เป็นผลงานวิชาการ/งานวิจัยของมหาวิทยาลัย

3) จัดให้มีโครงการวิจัยขนาดใหญ่เกี่ยวกับสังคมไทยในโอกาสครบรอบ 75 ปี มธ.

4) ให้แรงจูงใจให้มีการรวบรวมข้อมูลด้านการวิจัยให้มีความสมบูรณ์มากขึ้น

5) ส่งเสริมให้อาจารย์ที่มีศักยภาพด้านการวิจัยสูงปลอดจากงานสอน และทำวิจัยอย่างเต็มที่

6) วางแผนเตรียมการในการรองรับการเป็นมหาวิทยาลัยวิจัยแห่งชาติ รวมทั้ง ติดตามการดำเนินงานตามโครงการมหาวิทยาลัยวิจัยแห่งชาติ เพื่อให้เกิดการใช้ทรัพยากรอย่างมีประสิทธิภาพ

7) กำหนดสมรรถนะของความสามารถในการทำวิจัยในปี มธ.ครบ 80 ปีที่ชัดเจน

3.3 ด้านการบริหารจัดการ

1) การจัดการความรู้ในระดับมหาวิทยาลัยดำเนินงานได้ดีมาก แต่การดำเนินงานในระดับคณะ/สำนัก/สถาบันยังไม่ชัดเจน ควรมีการประชุมเชิงปฏิบัติการและให้ความช่วยเหลือหน่วยงานในการดำเนินงานการจัดการความรู้ เพื่อให้เชื่อมโยงกับระดับมหาวิทยาลัย

2) นำผลการประเมินความพึงพอใจของบุคลากรมาวิเคราะห์และนำมาปรับปรุงการบริหารงาน และมีการประมวลผลความพึงพอใจของบุคลากรของหน่วยงานต่าง ๆ นำเสนอในภาพรวมให้กับผู้บริหารระดับสูง

3) ทบทวนระบบและกลไกเรื่องการจัดทำแผนกลยุทธ์ แผนปฏิบัติงาน ของหน่วยงานและมหาวิทยาลัย รวมทั้งสร้างความเชื่อมโยงระหว่างหน่วยงานกับมหาวิทยาลัย

4) กำหนดตัวบ่งชี้ที่เป็นอัตลักษณ์ของหน่วยงาน (เช่น ตัวบ่งชี้ที่สะท้อนความเป็นนานาชาติ ตัวบ่งชี้ที่แสดงจุดเด่นในการเป็นหน่วยงานด้านทำนุบำรุงศิลปวัฒนธรรม เป็นต้น)

5) การดูแลความปลอดภัย สิ่งแวดล้อมของนักศึกษาและบุคลากรในวิทยาเขตศูนย์รังสิต เป็นสิ่งจำเป็นอย่างยิ่ง ที่มหาวิทยาลัยต้องดูแลอย่างใกล้ชิดและจริงจัง และประสานงานกับองค์กรรัฐและเอกชนที่เกี่ยวข้อง

6) ปรับปรุงเครื่องมือ เทคโนโลยีของหน่วยงานส่วนกลางให้ทันสมัย

7) การสร้างระบบเชื่อมโยงข้อมูลระหว่างมหาวิทยาลัยและหน่วยงาน เพื่อใช้ในการบริหารงาน และการประกันคุณภาพ ในระบบ online

8) มหาวิทยาลัยมีความเสี่ยงที่ควรให้ความสนใจเป็นพิเศษ ดังต่อไปนี้

8.1 ความเสี่ยงในการพัฒนามหาวิทยาลัยไปสู่ความเป็นสากล Ranking เนื่องจากมหาวิทยาลัยเริ่มมาจากการเป็นคณะด้านสังคมศาสตร์เป็นส่วนใหญ่มานาน ดังนั้น จึงควรเลือกพัฒนาในด้านที่มีศักยภาพอย่างแท้จริงและต่อเนื่อง

8.2 ความเสี่ยงด้านกายภาพ เช่น น้ำท่วมที่ท่าพระจันทร์ (ห้องสมุด) ความปลอดภัยด้านชีวิตและทรัพย์สินของนักศึกษาและบุคลากรที่ศูนย์รังสิตและศูนย์ลำปาง ควรเพิ่ม CCTV ในบริเวณที่เป็นจุดล่อแหลม

8.3 ความเสี่ยงด้านการรักษาบุคลากรที่มีคุณภาพ ให้เพิ่มมาตรการและแรงจูงใจ เช่น สวัสดิการ โรงเรียนที่มีคุณภาพ การพัฒนาทักษะและเทคโนโลยีใหม่ ๆ อย่างต่อเนื่อง

8.4 ความเสี่ยงด้านการทดแทนบุคลากรระดับบริหาร ให้จัดหลักสูตรพัฒนาผู้บริหารและบุคลากรของมหาวิทยาลัยอย่างเป็นระบบ

8.5 ความเสี่ยงในการเกิดความไม่เข้าใจอย่างแท้จริงของบุคลากรในการเป็นมหาวิทยาลัย ในกำกับ ให้มีการสื่อสารกับบุคลากรทุกระดับอย่างต่อเนื่อง ตลอดจนการเตรียมความพร้อมในทุก ๆ ด้าน สำหรับการเป็นมหาวิทยาลัยในกำกับ

9) ใช้ประโยชน์จากเครือข่ายศิษย์เก่าจำนวนมากอย่างกว้างขวาง

10) เปิดช่องทางการรับรู้ปัญหาจากบุคลากรและนักศึกษา โดยเฉพาะศูนย์รังสิต